

عنوان مقاله:

نگرشی به باروی موسیقی کناری در مثنوی معنوی بر مبنای ترکیبات اشتقاقی

محل انتشار:

فصلنامه فنون ادبی، دوره 10، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

پروین گلی زاده - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

قدرت قاسمی پور - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

رضا گورویی - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از وجوه شیوایی و بلاغت زبان مولوی عنصر ترکیبسازی است. پژوهشگران بیشتر به ادراک رموز عرفانی مثنوی توجه کرده و از روستاخت و زبان مثنوی اشارهوار گذشتند. یکی از فنون مولوی در انعطافبخشی به صورت کلام و باروری موسیقی کناری، بهکارگیری ترکیبهای بکر اشتقاقی در جایگاه قافیه است. بیشتر ترکیبهای بر ساخته او در مکان قافیه به پیروی از اصل برجستهسازی با قاعدهافزاییها و هنجارگریزیهایی مخصوص است که التذاذ وافر خواننده را از شعرش موجب میشود. بر انگیختن توجه مخاطب به صورت کلام یا نگارگری در عرصه سخنرایی، افزودن بر بار موسیقایی کلام و انباشت جای خالی قافیه از مهمترین انگیزههای مولوی از بهکارگیری این فن است. انواع ترکیبات اشتقاقی که مولوی جهت غنای موسیقی کناری و باروری قوافی شعری در مثنوی نمایانده است ذیل عناوینی چون ترکیبات ونددار، ترکیبات شبهونددار، صفات فاعلی مرکب مرخم، ترکیبات وصفی، ترکیبات مصدری و کلمات پیوندی تحلیل و بررسی شدهاند.

کلمات کلیدی:

مثنوی، هنجارگریزی، موسیقی کناری، ترکیبسازی، تشخیص سبکی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1188576>

